

Viimeaikaisten mielenosoitusten tukahduttaminen Venäjällä

Euroopan parlamentin päätöslauselma 26. huhtikuuta 2007 Venäjästä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon joulukuussa 1997 voimaan tulleessa ja vuonna 2007 päättyvässä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden ja Venäjän federaation välisessä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa¹ asetetun tavoitteen demokratian ja poliittisten vapauksien lujittamista Venäjän federaatiossa,
 - ottaa huomioon EU:n ja Venäjän ihmisoikeusvuoropuhelun,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Venäjästä ja etenkin 25. lokakuuta 2006 antamansa päätöslauselman EU:n ja Venäjän suhteista venäläisen toimittajan Anna Politkovskajan murhan jälkeen² ja 13. joulukuuta 2006 antamansa päätöslauselman Helsingissä 24. marraskuuta 2006 pidetystä EU:n ja Venäjän huippukokouksesta³,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Venäjän opposition jäsenet kokoontuivat 14. huhtikuuta 2007 Moskovaan Puškinin aukiolle; ottaa huomioon, että tämän niin sanotun toisinajattelijoiden marssin järjesti 'Toinen Venäjä', kattojärjestö, jossa on mukana useita poliittiselta taustaltaan erilaisia liikkeitä,
- B. ottaa huomioon, että vain minuutteja marssin alkamisen jälkeen 2 000 mielenosoittajaa huomasi joutuneensa alakynteen, kun paikalle ilmestyi yli nelinkertainen määrä turvallisuusjoukkoja, jotka nopeasti hajottivat aktivistit sekä hakkasivat ja pidättivät lyhyeksi aikaa niitä, jotka pyrkivät tunkeutumaan saartorenkain läpi,
- C. ottaa huomioon, että pidätettyjen joukossa oli muun muassa Yhtenäisen kansalaisrintaman johtaja, entinen šakin maailmanmestari Gari Kasparov sekä Maria Gaidar, Venäjän ensimmäisen neuvostoajan jälkeisen, uudistuksia ajaneen pääministerin tytär; ottaa huomioon, että entinen pääministeri Mihail Kasjanov vältti pidätetyksi joutumisen vain, koska hänen henkivartijansa auttoivat häntä pakenemaan; ottaa huomioon, että myös monia toimittajia, kuten ARD:n kirjeenvaihtaja Stephan Stuchlik, jotka yrittivät raportoida tapahtumista ja lähettää raporttinsa länteen, hakattiin ja pidätettiin;
- D. ottaa huomioon, että saman ryhmän 15. huhtikuuta 2007 järjestämä toinen, tosin paljon pienempi protesti hajotettiin samalla tavalla Pietarissa, tosin Gari Kasparov pidätettiin ennen kun protesti pääsi edes alkamaan ja joitakin mielenosoittajia pidätettiin ennaltaehkäisevästi heidän ollessaan matkalla tilaisuuteen,

¹ EYVL L 327, 28.11.1997, s. 1.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0448.

³ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0566.

- E. ottaa huomioon, että Venäjän ihmisoikeusasiamies Vladimir Lukin totesi uskovansa, että poliisi oli kummassakin kaupungissa ylittänyt valtuutensa, ja Pietarin kuvernööri Valentina Matvijenko määräsi järjestämään Pietarin joukkokokouksessa tapahtuneisiin ihmisoikeusloukkauksiin kohdistuvan tutkinnan,
- F. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset ovat lisänneet parlamentti- ja presidentinvaalien edellä oppositioryhmiin ja kansalaisjärjestöihin kohdistuvaa painostusta, jotta nämä eivät ryhtyisi presidentin ja hallituksen vastaisiin toimiin ja jotta tiedotusvälineet eivät raportoisi tällaisesta toiminnasta,
- G. ottaa huomioon, että demokratia on heikentynyt Venäjällä erityisesti siksi, että kaikki suuret TV-kanavat ja useimmat radioasemat on alistettu hallituksen valvontaan, itsesensuuri on levinnyt lehdistön keskuuteen, julkisten mielenosoitusten järjestämiselle on asetettu uusia rajoituksia ja kansalaisjärjestöjen toimintailmasto on huonontunut,
- H. ottaa huomioon, että kokoontumisvapaus kuuluu perustavana osana demokraattisiin periaatteisiin ja ihmisoikeusnormeihin, joita Venäjä on sitoutunut vaalimaan ja joita se on toistuvasti luvannut noudattaa; ottaa huomioon, että nämä periaatteet ja arvot muodostavat myös Euroopan unionin ja Venäjän välisen strategisen kumppanuuden perustan,
- I. ottaa huomioon, että Venäjän federaatio on Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön ja Euroopan neuvoston jäsenenä sitoutunut kunnioittamaan sanan- ja kokoontumisvapautta; ottaa huomioon, että näiden periaatteiden noudattaminen on erityisen tärkeää nyt Venäjän tulevien vaalien kynnyksellä,
1. tuomitsee voimakkaasti Venäjän mellakkapoliisin liiallisen voimankäytön viime viikonlopun rauhanomaisissa mielenosoituksissa Moskovassa ja Pietarissa ja kehottaa Venäjän viranomaisia noudattamaan kansainvälisiä velvoitteitaan sekä kunnioittamaan sanan- ja kokoontumisvapautta;
 2. tuomitsee erityisesti turvallisuusjoukkojen työtään tekeviin toimittajiin kohdistamat pakkotoimet; ei voi hyväksyä tällaisia tiedotusvälineisiin kohdistuvia hyökkäyksiä;
 3. kehottaa Venäjän viranomaisia käynnistämään molemmissa joukkokokouksissa tapahtuneiden ihmisoikeusloukkausten tutkinnan sekä tuomaan näihin loukkauksiin syyllistyneet henkilöt oikeuden eteen;
 4. kannustaa Venäjän duunaa asettamaan työryhmän tutkimaan, miksi rauhallisesti käyttäytyneitä mielenosoittajia kohtaan käytettiin tällaista voimaa;
 5. kehottaa komissiota ja neuvostoa tuomaan nämä huolet selvästi esiin yhteyksissään Venäjän hallitukseen ja erityisesti seuraavassa EU:n ja Venäjän huippukokouksessa, joka pidetään 18. toukokuuta 2007 Samarassa;
 6. kehottaa Venäjän johtoa tekemään kaikkensa välttääkseen näiden valitettavien tapahtumien toistumisen etenkin ennen seuraavia presidentinvaaleja ja duunan vaaleja sekä takaamana kaikille poliittisille puolueille ja liikkeille mahdollisuuden osallistua

demokraattiseen prosessiin; kehottaa keskusvaalilautakuntaa ja Venäjän oikeuslaitosta toimimaan valppaasti, objektiivisesti ja puolueettomasti valvoessaan kampanjaa ja vaalien kulkua;

7. on erittäin huolestunut siitä, että Venäjän viranomaiset vaikuttavat turvautuvan yhä useammin opposition aktivisteihin kohdistuvaan liialliseen voimankäyttöön, mikä herättää suurta huolta demokratiatilanteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen suhteen Venäjän federaatiossa;
8. kehottaa jälleen lisäämään EU:n ja Venäjän vuoropuhelua ihmisoikeuskysymyksistä sen tehostamiseksi ja sen tuloshakuisuuden parantamiseksi sekä ottamaan Euroopan parlamentin siihen täysimääräisesti mukaan kaikilla tasoilla, jotta kyseisen vuoropuhelun asemaa voitaisiin vahvistaa uudessa kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa, josta on määrä neuvotella pian;
9. korostaa, että näkyvän edistyksen saavuttamiseksi Venäjän demokratiatilanteessa EU:n yhteisen politiikan ja jäsenvaltioiden kahdenvälisten Venäjän-suhteiden ohjenuoraksi olisi otettava yhteisesti sovitut periaatteet ja yhteiset kannat;
10. kehottaa Venäjän viranomaisia painokkaasti noudattamaan parlamentti- ja presidentinvaalien edellä täysipainoisesti Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön ja Euroopan neuvoston vahvistamia demokraattisia normeja ja periaatteita; kehottaa Euroopan neuvostoa tutkimaan Moskovan ja Pietarin joukkokokouksissa tapahtuneet ihmisoikeusloukkaukset;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan neuvostolle sekä Venäjän federaation hallitukselle ja parlamentille.